

45 GODINA (GEODETSKOG) GLASNIKA

45 YEARS OF (GEODETIC) COURIER

Admir Mulahusić, Jusuf Topoljak

1. UVOD

Savez udruženja građana geodetske struke Bosne i Hercegovine je udruženje građana, kako sam naziv kaže geodetske struke u Bosni i Hercegovini. Udruženje ima svoj kontinuitet na teritoriji Bosne i Hercegovine, tako da je sadašnje Udruženje pravni slijednik Saveza geodetskih inženjera i geometara Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, odnosno Društva inženjera i tehničara Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.

Statutom Udruženja je predviđeno da je jedan od programskih ciljeva Udruženja rad na podsticanju i pomaganju geodetskih inženjera i geometara u njihovom stručnom usavršavanju, što se na jedan od načina manifestuje kroz izdavanje naučnog časopisa iz oblasti geodezije - Geodetskog glasnika.

2. GLASNIK

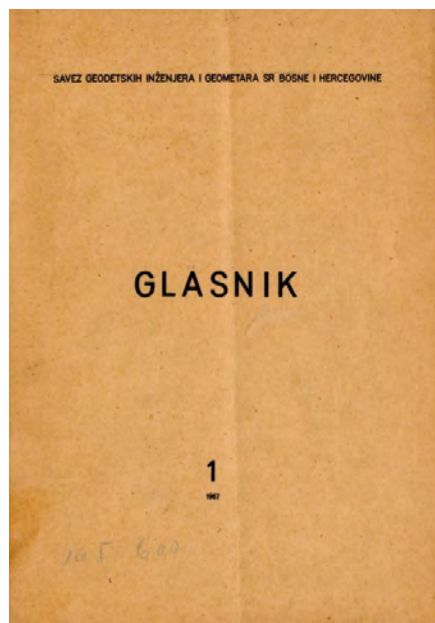
Ne tako davne 1967. godine izašao je iz štampe prvi broj lista Glasnik. Glavni i odgovorni urednik časopisa bio je Muhamed Šestić, geodetski inženjer. Redakcioni odbor su sačinjavali Esad Drljević, Mile Glavaš, Šerif Krnić i Filip Racetin.

Uz izdavanje prvog broja Glasnika je saopšteno: Na više sastanaka uprave Društva kao i na Skupštini Društva govorilo se o pokretanju jednog lista koji bi služio kao informator našim članovima po pitanju društvenog rada, a u isto vrijeme kao najbolja veza sa svakim članom Društva.

Želili bi da kroz Glasnik Društva obavještavamo članove po pitanju održavanja kongresa, plenuma, skupština kao i zaključaka sa sastanaka.

Osim ovoga, mislimo da bi ovakav list mogao da sadrži i niz drugih članaka koji su vezani za našu struku, a mogli bi biti od interesa za članstvo (Glasnik 1. broj).

Već kroz nekoliko sljedećih brojeva Glasnika, časopis je služio svojoj svrsi. Marljivim i predanim radom glavnog i odgovornog urednika,

Slika 1: „Glasnik“-prvi broj

koji se ogleda u prikupljanju i pripremanju za obradu informacija, vijesti, a prije svega naučnih i stručnih članaka iz oblasti geodezije, Glasnik je postao značajna publikacija tadašnje Bosne i Hercegovine.

Odmah u prvom broju Glasnika objavljen je rad naslova „O unaprijeđenju izrade planova“ autora majora geodetske službe Filipa Racetina, diplomiranog inženjera, a već u drugom broju je objavljen i drugi rad naslovljen sa „Stanje i problemi premjera komunalnih instalacija“ iz čega se jasno zaključuje da je bilo opravdano i potrebno pokretanje naučnog i stručnog časopisa iz oblasti geodezije na teritoriji Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.

3. GEODETSKI GLASNIK

Brojevi Glasnika su se nizali jedan za drugim, autori objavljivali radove, a glavni urednik Muhamed Šestić vrlo profesionalno obavljao poslove glavnog urednika, dok se nije ukazala potreba da se u nazivu časopisa naglasi da je Glasnik časopis prvenstveno namijenjen geodetskoj struci. Upravo su to bili razlozi pa je 1987 godine donesena odluka da se časopis Glasnik preimenuje u Geodetski glasnik. Mjeseca juna 1987. godine izašao je iz štampe 24. broj sada već Geodetskog glasnika.

Ovaj broj je označio i dolazak na mjesto glavnog urednika uvaženog prof. dr. sc. Smaila Pašalića, diplomiranog inženjera geodezije. Shvativši veliku odgovornost povjerenog mu posla, profesor Pašalić se nesebično trudio da se kontinuitet i kvalitet časopisa održe na značajnom nivou. Na mjestu glavnog urednika pripremio je Geodetski glasnik broj 32 koji je izišao iz štampe u maju 1998 godine, što je bio i posljednji broj čiji je bio glavni i odgovorni urednik.

Geodetski glasnik koji je izišao iz štampe u decembru 1999. Godine imao je za glavnog urednika uvaženog prof.dr.sc. Nihada Kapetanovića, dipl. inž. geodezije. Na mjestu glavnog urednika profesor Kapetanović je ostao do decembra 2003 godine, kada je izdat 37. broj. Od juna 2005. godine kad je izdat 38. broj mjesto glavne i odgovorne urednice je povjerenom mr.sc. Medžidi Mulić, diplomiranom inženjeru geodezije. Obavljajući poslove glavne i odgovorne urednice savjesno i odgovorno, Medžidi Mulić je i za izdavanje ovog broja povjeren krajnje odgovoran, ali za nju ne tako težak teret - biti glavna i odgovorna urednica i 42. broja.

Listajući dosad izdate brojeva i Glasnika i Geodetskog glasnika može se konstatovati da njihova uloga u Bosni Hercegovini nemjerljiva. Kompletan pristup ne samo geodetskoj, nego društvu općenito struci, praktično je vrlo težak

Slika 2: „Glasnik“ je preimenovan u „Geodetski glasnik“

bez postojanja odgovarajuće naučne publikacije - Geodetskog glasnika, što je i veliki razlog za entuzijazam i zalaganje prije svega glavne i odgovorne urednice, recenzenata i naravno tehničkog urednika, kako bi izišao iz štampe ovaj 42. broj.

4. GEODETSKI GLASNIK NA WEB-U

Prateći svjetske tokove uredništvo Geodetskog glasnika se odlučilo na veliki korak, na Web stranicu Saveza udruženja građana geodetske struke Bosne i Hercegovine smjestiti i Geodetski glasnik. Postavljanjem Geodetskog glasnika na internet na način da se pored postavljanja na Internet postojećih brojeva postave svi brojevi počev od broja 1, bilo bi omogućeno da svi zainteresovani naprave uvid u sve do sad objavljene brojeve časopisa.

Slika 3: Geodetski glasnik na Web-u

Ovakvim izdavanjem Geodetskog glasnika geodetska struka - geodeti u Bosni Hercegovini imaju mogućnost proširivanja svog znanja iz svih oblasti geodezije kroz direktan pristup sadržini publikacije.

5. ZNAČAJ I ULOGA ČASOPISA GEODETSKI GLASNIK

U Geodetskom glasniku eminentni stručnjaci objavljuju svoje radove iz raznih oblasti geodezije, tako da se može pročitati mnoštvo članaka koji obrađuju problematiku Fotogrametrije, Satelitske geodezije, Daljinskih istraživanja, Teorije izjednačenja, itd.

66 Perić, Z.: Projektovanje geoinformacionog sistema za potrebe Elektroenergetskog preduzeća

Slika 5: Automatska generisanje tematske kartena osnovu postavljanja upita bazi podataka

7. PROJEKTOVANJE I REALIZACIJA GIS-a

Na osnovu opisane funkcionalnosti pojedinih GIS konfiguracija i ostalih prikupljenih relevantnih informacija za pojedine služebe se može započeti izrada modela podataka i dizajn nabavne geoinformacionog sistema.

Pri ovome treba uključiti sve raspoložive stručne resurse unutar preduzeća, pa i vanjske eksperte, kako iz oblasti informatike, tako i iz drugih oblasti vezanih za organizaciju, tehničku dokumentaciju i upravljanje procesima vezanim za prostorne informacije. Kako je uvođenje geoinformacionog sistema na nivou preduzeća dug, složen i finansijski zahtevan proces, neophodno je uključiti sve one faktore i resurse koji ga mogu ubrzati, olakšati i poboljšati kvalitet ugovora realizacije.

Sa investicionog aspekta proces aktivacije GIS-a bi trebao da teče prema šemi prikazanoj na slici 6. Ova šema predstavlja generalni proceduru za specifikaciju, evaluaciju, odobru i implementaciju odgovarajućeg GIS-a.

Pored procedure opisane ovom šemom u praksi se uspešno primenjujuju i razne varijacije ovakvog modela u smislu njegovog skraćivanja, odnosno proširenja.

Glavni iz ugla njene primjene u okruženju elektroenergetskog preduzeća, ovaj koncept se ne bi razlikovao po osnovnim od faze definisanja ciljeva do same implementacije GIS-a. Definicija ciljeva GIS-a bi prvenstveno predviđivala analizu već zacrtanih dugoročnih ciljeva preduzeća (investicije, rekonstrukcija mreže) u skladu sa tim bi se izvršila analiza potrebe za geoinformacionim sistemom.

Analiza korisničkih zahtjeva bi se provela prema već opisanom modelu. Ova analiza treba da odgovori "da li i kako predloženi sistem (GIS) usmjeruje rad u poslovnoj organizaciji (službi)".

126 Obrazloženje

PREGLED DIPLOMIRANJA NA ODSJEKU ZA GEODEZIJU GRADEVINSKOG FAKULTETA U SARAJEVU

Na Odsjeku za geodeziju Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, tokom 2007., 2009. i 2010. godine, petogodišnji studij geodezije za sticanje visoke stručne spreme (VII. stepena) završilo je 47 kandidata, koji su tako postali diplomirani inženjeri geodezije. Tokom 2009. i 2010. godine diplomiralo je 47 studenata koji su završili trogodišnji dodiplomski studij geodezije i time stekli naziv Bachelera – inženjera geodezije.

Pregled diplomiranih inženjera geodezije

R.br.	Ime i prezime Naslov diplomskog rada	Datum odbrane	Mentor
1	<i>Amir Hadžić</i> Obrada GPS mjerenja dijela SARAREF2006 mreže softverom Leica Geo Office (LGO) V3.3	08.03.2007.	Prof. dr. sc. Asim Blinbegović
2	<i>Spahić Amir</i> Poljevanje deformacija matinskog područja rudača Tešanj	24.05.2007.	Prof. dr. sc. Krešimir Frankić
3	<i>Zahirović Emir</i> Vizualna deformacija matinskog područja rudača Tešanj	24.05.2007.	Prof. dr. sc. Krešimir Frankić
4	<i>Elvić Dženko</i> Primjena digitalne kartografije u elektroenergetici za područje ekonomije Opštine Vitez	25.05.2007.	Prof. dr. sc. Krešimir Frankić
5	<i>Novković Almir</i> Izrada i analiza digitalnog 3D modela terena	25.05.2007.	Prof. dr. sc. Krešimir Frankić
6	<i>Nehić Ana-Marija</i> Web portal geodetskih službi	25.05.2007.	Prof. dr. sc. Drago Špičić
7	<i>Karamustagić Alina</i> Razvoj i stanje terestričkog geodetskog instrumentiranja	02.07.2007.	Prof. dr. sc. Daljan Kogoj
8	<i>Čučević Đemir</i> Izrada digitalne turističke karte područja grada Sarajeva i primjena GIS softvera	02.07.2007.	Prof. dr. sc. Krešimir Frankić
9	<i>Jovanović Edis</i> Ispitivanje tačnosti elektronskog daljinsomjera i uvjeta standardiziranom postupcima DIN 1950	03.07.2007.	Prof. dr. sc. Daljan Kogoj
10	<i>Đizdović Edin</i> Ispitivanje tačnosti vodoinst. i elektronskog tahimetra uslovdofornim postupcima DIN 1950	03.07.2007.	Prof. dr. sc. Daljan Kogoj
11	<i>Štračar Admir</i> Uspostava poljevanje geodetske mreže	03.07.2007.	Prof. dr. sc. Daljan Kogoj
12	<i>Šušterović Edin</i> Uspostava vizualne geodetske mreže	03.07.2007.	Prof. dr. sc. Daljan Kogoj
13	<i>Redić Almir</i> Izrada tematske karte turističkog sadržaja sa digitalnim 3D modelom terena	25.10.2007.	Prof. dr. sc. Krešimir Frankić
14	<i>Džigrovac Nermin</i> Vizualiziranje vredovanje pogodnosti Opštine Zavidovići korištenjem GIS-a	14.12.2007.	Prof. dr. sc. Mehmed Babić

Slika 4: Rad objavljen u Geodetskom glasniku

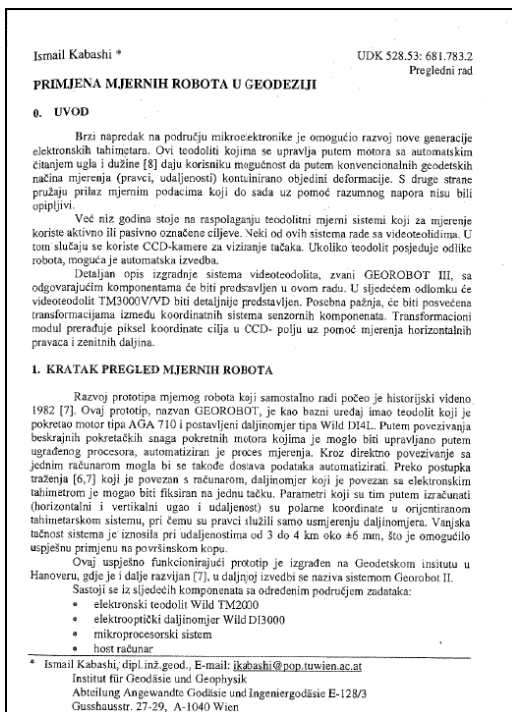
Slika 5: Informacije o geodetima koji su tek okončali svoje školovanje

I važnija svjetska dešavanja iz oblasti geodezije su obrađena u Geodetskom glasniku u kome se mogu naći i podaci o održavanju odgovarajućih seminara, naučnih i stručnih skupova, konferencija i prezentacija.

Važna rubrika većine brojeva Geodetskog glasnika je i informacija o izdanim novim knjigama iz oblasti geodezije kao i informacijama o geodetima koji su tek okončali svoje školovanje.

6. MEĐUNARODNA SARADNJA

Uređivački kadar i naravno urednički odbor obezbjeđuju naučne i stručne članke koji nastaju kao posljedica najnovijih istraživanja iz oblasti geodezije. Izlaženjem glasnika se umnogome poboljšava mogućnost obrazovanja geodetskog kadra u Bosni i Hercegovini, a pogotovo mogućnošću praćenja savremenih trendova u svijetu prilikom korištenja novih tehnologija koje nameću i nove metode. Međunarodna saradnja je na prilično zadovoljavajućem nivou, tako da se u Geodetskom glasniku objavljuju naučni i stručni radovi geodeta ne samo iz Bosne i Hercegovine, nego i iz Njemačke, Hrvatske, Slovenije, Makedonije, itd..

Slika 6: Autor iz Austrije objavljuje rad u Geodetskom glasniku

7. ZAKLJUČAK

Velika je odgovornost izdavanje časopisa Geodetski glasnik. Problema je mnogo, kako organizacionih tako i materijalnih, tehničkih i mnogih drugih. Uspješna realizacija izdavanja časopisa podrazumijeva koordiniran rad više ljudi na čelu sa glavnim i odgovornim urednikom i njegovim zamjenikom. Obzirom da je Geodetski glasnik među geodetima Bosne i Hercegovine već 45 godina, svi autori i recenzenti nastoje da Geodetski glasnik bude u rangu svjetskih glasila iz oblasti geodezije.

Savez udruženja građana geodetske struke se najiskrenije nada da će kroz izdavanje Geodetskog glasnika (njegovo publikovanje na internetu i u štampanoj formi) omogućiti i stručnjacima iz drugih struka koje koriste geodetske metode i opremu (šumarstvo, rudarstvo, građevinarstvo, navigacija) omogućiti da se upoznaju sa savremenim svjetskim geodetskim tokovima i dostignućima kao i uputstvima i metodama koji će im biti od pomoći prilikom rješavanja problema unutar svojih struka.

LITERATURA

Časopis Glasnik; brojevi 1-23

Časopis Geodetski glasnik; brojevi 23-41

[URL 1]: Sadržina časopisa Glasnik i Geodetski glasnik od broja 1 do 41
http://www.suggsbh.ba/geodetski_glasnik/arhiva.ba
(10.04.2012.)

Doc.dr.sc. Admir Mulahusić, dipl.inž.geod.

Građevinski fakultet, Univerzitet u Sarajevu

Patriotske lige 30, 71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

E-mail: admir_mulahusic@gf.unsa.ba

Mr.sc. Jusuf Topoljak, dipl.inž.geod.

Građevinski fakultet, Univerzitet u Sarajevu

Patriotske lige 30, 71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

E-mail: jusuf_topoljak@gf.unsa.ba